

Nästa steg för en god och nära vård

Lagändringar som träder i kraft 1 juli 2026

Propositionen: Nästa steg för en god och nära vård

Huvudsakligt syfte

- Tydliggöra primärvårdens uppdrag och ansvar
- Stärka tillgången till medicinsk kompetens i kommunal hälso- och sjukvård

Övergripande mål

- Tillgängligheten till primärvården och specialiserade vården ska öka
- En mer delaktig patient och en personcentrerad vård ska uppnås
- Kontinuiteten i primärvården och specialiserade vården ska öka

Region och kommun ska samverka i planering och utveckling av hälso- och sjukvården

Varför

- Regioner och kommuner är varandras viktigaste samverkansparter
- Samverkan behöver stärkas för att vården ska upplevas
 - som sammanhållen och
 - att patienters behov inte faller mellan huvudmännens ansvarsområden

Det innebär

Ökad samverkan på strategisk och övergripande nivå

Planering och utveckling ska utgå från invånarnas gemensamma behov

Primärvården ska tillgodose både fysiska och psykiska vårdbehov

- Primärvården ska vara första instans att möta människor med psykisk ohälsa
- Krävs välfungerande samverkan och samordning med flera andra aktörer
- Huvudmannen avgör
 - vilka psykiska vårdbehov som är vanligt förekommande
 - hur de bäst tillgodoses
 - hur det förebyggande arbetet ska utvecklas

Medicinsk bedömning av läkare vid behov oavsett tid på dygnet

Regionen ska erbjuda medicinsk bedömning av läkare till patienter i kommunal hälso- och sjukvård :

- Till personer i särskilda boenden eller bostäder enligt 12 kap. 1–2 §§ HSL
- Vid behov
- Dygnet runt
- Bedömningen kan ske fysiskt eller digitalt, med hembesök vid behov
- Uppgifter för fast läkarkontakt bör regleras i förordning

Lagändringarna ska beaktas vid regionens

- Avtal med kommuner om läkarmedverkan
- Förfrågningsunderlag för det vårdvalssystem i primärvården som har i uppdrag att tillhandahålla läkartjänster till den kommunala hälso- och sjukvården

Eventuell kommande lagändring från 1 augusti 2026

Lagrådsremiss – förslag, ännu inte beslutade

- Kommunerna får anlita läkare
 - Regionerna har kvar det grundläggande ansvaret för läkarmedverkan i kommunal hälso- och sjukvård.
- Det föreslås föreskriftsrätt om vad avtalen om läkarmedverkan ska innehålla och hur de ska utformas
 - Avtalen om läkarmedverkan behöver stärkas – har fortfarande brister vad avser utformningen och innehåll.

Personer som omfattas av medicinsk bedömning av läkare och den fasta läkarkontaktens uppgifter

Personer som har kommunal hälso- och sjukvård och bor i:

- särskilda boenden för äldre inklusive korttidsboenden
- boenden för personer med funktionsnedsättningar med stöd av SoL
- bostad med särskild service enligt LSS
- ordinärt eller i biståndsbedömt trygghetsboende
- i tillståndspliktigt boende som motsvarar något av ovanstående boenden

Personer som omfattas av medicinsk bedömning m.m. forts

- Personer som får hjälpmedel från kommunen i samband med hälso- och sjukvård i något av ovanstående boenden
- Personer som utöver att delta i dagverksamhet enligt SoL eller daglig verksamhet enligt LSS även får hälso- och sjukvård från kommunen

Informationskravet till patienter stärks

- Patienten ska få information om:
 - namngiven fast vårdkontakt, fast läkarkontakt
 - hur dessa och aktuella vårdenheter kontaktas
- Informationen ska vara anpassad efter patienten (skriftligt, muntligt, telefon, digitalt)
- Kommuner och regioner måste organisera rutiner och kanaler som möjliggör tydlig information

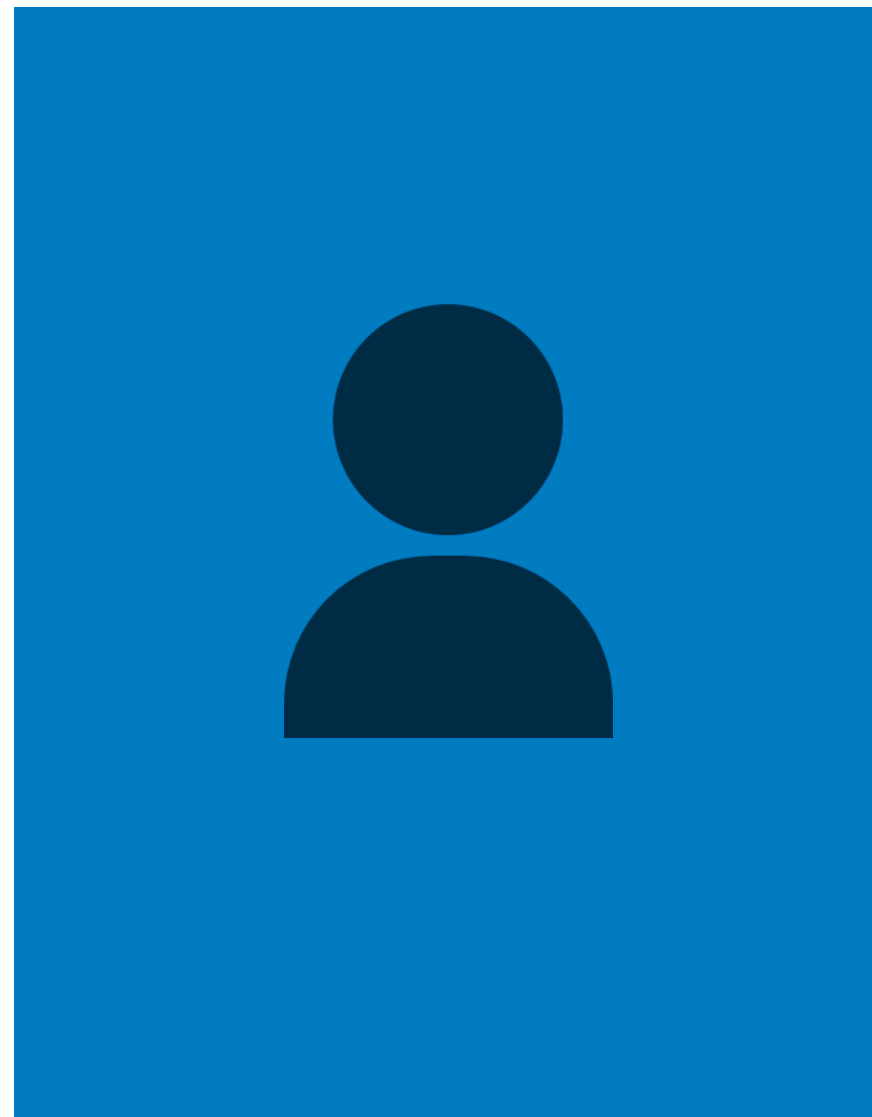

Termen hemsjukvård ersätts med hälso- och sjukvård i hemmet

- Hälso- och sjukvård som utförs i patientens hem
- Hälso- och sjukvård som utförs i hemmet har samma
 - kvalitetskrav
 - krav på adekvat resurssättning
 - kompetenskravsom övrig hälso- och sjukvård
- Samma regelverk gäller som för all hälso- och sjukvård

Vad innebär dessa lagändringar för patienten?

- Tillgängligheten till primärvården och den specialiserade vården ska öka
- En mer delaktig patient och en personcentrerad vård ska uppnås
- Kontinuiteten i primärvården och den specialiserade vården ska öka

Socialstyrelsens stödmaterial

På socialstyrelsen.se finns en webbsida där vi samlar länkar till stödmaterial för lagändringarna.

Sök: Nästa steg för en god och nära vård.

